

Микола ПАРХОМЕЦЬ

д.е.н., професор

Західноукраїнський національний університет,

Павло УНІЯТ

магістрант

Міжнародна академія управління персоналом

ОСНОВНІ ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Економічна ефективність це результат фінансово-економічної діяльності підприємства, який покриває всі витрати на виробництво певної продукції та містить чистий прибуток, що залишається для розвитку бізнесу. Тому до основних факторів підвищення економічної ефективності діяльності підприємства необхідно віднести: зменшення рівня витрат на виробництво і збут продукції; збільшення обсягів виробництва продукції та поліпшення її якості й конкурентоспроможності та інші.

Зазначимо, що в економічній літературі «фактори» розглядають як істотне об'єктивне причинне явище або процес виробництва, під впливом якого поліпшується рівень його ефективності [1; 2]. Для виявлення характеру впливу факторів на ефективність, важливе значення має їх класифікація, яку поділяють за різноманітними ознаками.

В економічній літературі всі фактори впливу на ефективність поділяють на зовнішні (не залежать від діяльності підприємства) та внутрішні (фактори, що залежать від управління підприємством). А тому в кожному підприємстві в процесі діяльності мають постійно приділяти значну увагу виявленню таких факторів, управляти ними в напрямі попередження чи усунення ризиків. Для цього розглянемо основні фактори підвищення економічної ефективності діяльності агропромислового підприємства (рис. 1).

Варто зазначити, що ступінь впливу різних факторів на величину витрат неоднаковий: одні впливають на зміну кількох елементів витрат, інші - на один чи два, одні впливають безпосередньо, інші – опосередковано. Але управління кожним із них є важливим елементом ефективного функціонування всього підприємства. Тому всім факторам впливу на витрати підприємства потрібно приділяти належну увагу. Це в першу чергу, зумовлює необхідність у представленні узагальненої класифікації, яка наведена в рисунку 1.

Необхідно вказати, що прибуток є узагальненим показником, що повністю характеризує ефективність діяльності підприємства. Як економічна категорія, прибуток представляє грошовий вираз вартості реалізованого чистого доходу, основу грошових накопичень суб'єктів господарювання. Підприємство отримує прибуток після того, як готову продукцію буде реалізовано і її вартість набуде грошової форми. Величина отриманого прибутку характеризує ефективність та результати роботи підприємства, фінансовий результат його підприємницької діяльності [1; 2; 3].

Зазначимо, що одними із найважливіших внутрішніх факторів зростання прибутку в сучасних умовах є такі: збільшення обсягу готової продукції для реалізації, зниження її собівартості; підвищення якості; поліпшення асортименту; підвищення ефективності використання виробничих фондів; зростання продуктивності праці та інші.

Важливий фактор від якого залежить величина прибутку – ціна. Рівень цін є як внутрішнім, так і зовнішнім чинником. Ціни, які встановлює підприємство залежать від конкурентоспроможності готової продукції, а також від попиту на них. За таких умов рівень цін буде внутрішнім фактором, і підприємство може впливати на величину прибутку.

Варто наголосити, що значну увагу за сучасного стану економіки необхідно приділяти методам управління витратами на підприємстві, до них належить управлінський облік. При використанні методів управління витратами можна своєчасно попередити відхилення від норми запланованих витрат, контролювати величину витрат та визначити раціональну їх структуру.

З метою підвищення результативності діяльності підприємств та збільшення рівня прибутковості необхідно провести комплекс заходів спрямованих на аналіз та оцінку, щодо збільшення обсягів виробництва, зниження рівня собівартості продукції, за рахунок мінімізації витрат, розробки та впровадження нових видів продукції, покращення технічної та технологічної основи.

Рис. 1. Основні фактори підвищення економічної ефективності діяльності агропромислового підприємства

Джерело: [1; 2; 3]

Таким чином, впровадження постійного та ефективного контролю над витратами, підвищення продуктивності праці та більш ефективного використання наявного потенціалу буде сприяти зростанню економічної ефективності діяльності агропромислового підприємства.

Список використаних джерел

1. Фінанси агропромислового виробництва. Навчальний посібник / За ред. Пархомця М. К. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. 404 с.
2. Пархомець М.К., Уніят Л. М., Соловей І. С. Підвищення конкурентоспроможності зернового господарства у сільськогосподарських підприємствах: моногр. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2019. 232 с.
3. Уніят Л.М. Організаційно-економічні засади інноваційного розвитку підприємств агропромислового бізнесу в конкурентному середовищі: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 586 с.